အကြောင်းအရာ စာမျက်နှာ
ဒေါက်တာခင်နိုင်ဦး၏ အမှာစာ က-၁
စာရေးသူ၏ အမှာစာ
မြန်မာနိုင်ငံ၏လယ်ယာကဏ္ဍနှင့်အသေးစားငွေချေး ဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်းများတိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးရေး အနှစ်ချုပ်(Executive Summary) ခ-၁

နိဒါန်း

ကမ္ဘာ့ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် မြန်မာနိုင်ငံရှိကျေးလက်ဒေသ စီးပွားရေးအခြေအနေ ၁

အပိုင်း(၁)

မြန်မာနိုင်ငံ၏ လယ်ယာကဏ္ဍ ခေတ်မီဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာစေရန် အရှိန်တိုးမြှင့် ဆောင်ရွက်ရေး ၄

အခန်း(၁)

မြန်မာနိုင်ငံ လယ်ယာကဏ္ဍ၏ လက်ရှိအခြေအနေ ၅
မြန်မာနိုင်ငံ၏လက်ရှိလယ်ယာကဏ္ဍ ပကတိအခြေအနေ၏ အားသာချက်၊ အားနည်းချက်များ ၆

အခန်း(၂)

မြန်မာနိုင်ငံ၏ လက်ရှိလယ်ယာကဏ္ဍ ကုန်ထုတ်လုပ်မှု အနေအထား ၁၅
(က)လယ်ယာကဏ္ဍတိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးလာစေရေးအတွက် ဆောင်ရွက်ရန် နည်းလမ်းနှစ်သွယ် ၁၅
(၁) လယ်ယာမြေတိုးချဲ့စိုက်ပျိုးခြင်း (Extensive Cultivation) ၁၅
(၂) ခေတ်မီစိုက်ပျိုးနည်းဖြင့် တစ်ဧကအထွက်နှုန်းတိုးအောင် ဆောင်ရွက်ခြင်း(Intensive Cultivation) ၁၆

စဉ် အကြောင်းအရာ စာမျက်
(ခ) နှစ်လတ်၊ နှစ်ရှည်စီမံကိန်းများချမှတ်၍ဆောင်ရွက် ပေးသွားရန် လိုအပ်သည့်လုပ်ငန်းစဉ်များ ၂
(ဂ) လယ်ယာကုန်ထုတ်လုပ်မှုခေတ်မီဖွံ့ဖြိုးတိုးတက် လာခြင်းဖြင့် ရရှိလာနိုင်မည့်အကျိုးကျေးဇူးများ ၂

အခန်း(၃)

၆ ခြုံငုံသုံးသပ်ချက် ၃
(က) မြန်မာနိုင်ငံ၏လယ်ယာကဏ္ဍ ခေတ်မီတိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးလာစေရန် အတွက် ယခုထက် အရှိန်တိုးမြှင့်၍ စီစဉ်ဆောင်ရွက်သွားရန် ကိစ္စကို ခြုံငုံသုံးသပ်ချက် ၃
(၁) လယ်ယာသုတေသနလုပ်ငန်းများ၏အခန်းကဏ္ဍ။ ၃
(၂) လယ်ယာစိုက်ကွက်မြေဧရိယာများ၏အခန်းကဏ္ဍ။ ၃
(၃) ဆည်မြောင်းတာတမံများမှရေသွင်းစိုက်ပျိုးသည့်အခန်းကဏ္ဍ။ ၃
(၄) စိုက်ပျိုးစရိတ်ချေးငွေ၏အခန်းကဏ္ဍ။ ၃
(၅) ဓာတ်မြေဩဇာ၏လိုအပ်ချက်အခန်းကဏ္ဍ။ ၄
(၆) စက်မှုလယ်ယာ၏အခန်းကဏ္ဍ။ ၄
(၇) သီးနှံဈေးနှုန်းများ၏အခန်းကဏ္ဍ။ ၄
(၈) တောင်သူလယ်သမားများ၏ဝင်ငွေအခန်းကဏ္ဍ။ ၄
(၉) စိုက်ပျိုးသီးနှံများ လေလွင့်ပျက်စီးမှုအခန်းကဏ္ဍ။ ၅

စဉ် အကြောင်းအရာ စာမျက်နှာ

အပိုင်း(၂)

အသေးစားငွေချေးဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်းများ(Microfinance) တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် ဆောင်ရွက်ချက်များ ၅၃

အခန်း(၁)

၇ မြန်မာနိုင်ငံ၏ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု လျှော့ချနိုင်ရေးအတွက် အဓိကလုပ်ငန်းများနှင့် အသေးစား ငွေချေးလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်မှု အခြေအနေများ ၅၅
၈ ကျေးလက်ဒေသများ၌ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုလျှော့ချနိုင်ရန်အတွက် အရေးကြီးသည့် လုပ်ငန်းများ ၅၆
(က)လယ်ယာကဏ္ဍသီးနှံအထွက်တိုးရေးအတွက် ဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်မှု ၅၆
(ခ) အသေးစားချေးငွေဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းတိုးချဲ့ ဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်မှု ၅၉
(ဂ) အသေးစားအိမ်တွင်း စက်မှုလက်မှုလုပ်ငန်းများ (Micro and Small-scale Enterprises)တိုးချဲ့ဆောင်ရွက်ရန်လိုအပ်မှု ၆၀

အခန်း(၂)

၉ အသေးစားငွေချေးဝန်ဆောင်မှု (Microfinance) လုပ်ငန်းများ၏ အကျိုးကျေးဇူးများ ၆၅

အခန်း(၃)

၁၀ ကမ္ဘာ့အသေးစားငွေချေးဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ တိုးတက် ဖွံ့ဖြိုးလာပုံ ၆၈
(က)အသေးစားငွေချေးဝန်ဆောင်မှုနည်းလမ်းများ (Microfinance Approaches) ၆၈

စဉ် အကြောင်းအရာ စာမျက်
(၁) တစ်ဦးချင်းငွေထုတ်ချေးခြင်း (Individual Lending) ၆၉
(၂) စုစည်းထားသော အုပ်စုငယ်များကို အခြေခံသည့် လက်တင် အမေရိကန်စနစ်ဖြင့် ငွေထုတ်ချေးခြင်း (Latin American Solidarity Lending) ၇၀
(၃) ကျေးရွာဘဏ်စနစ် (Village Banking) ၇၃
(၄) ကိုယ့်အားကိုယ်ကိုးကျေးရွာဘဏ်များ(ငွေစုငွေချေး အသင်းများ)(Self-reliant Village Banks) ၇၄
(၅) အဖွဲ့ဝင်များ၏ စုစည်းမှုကိုအခြေခံသော(Grameen) ဘဏ်စနစ် ဖြင့်ငွေထုတ်ချေးခြင်း (Grameen Bank Solidarity Lending) ၇၅
၁၁ ကမ္ဘာ့အသေးစားငွေချေးဝန်ဆောင်မှုအဖွဲ့အစည်းများ (Microfinance Institutions-MFIs) အခြေအနေ ၇၇
(က) ၂၀၀၈ ခုနှစ် ကမ္ဘာ့အသေးစားငွေချေးဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်းအဖွဲ့အစည်းများ အခြေအနေ ၇၇
(ခ) ကမ္ဘာ့ဒေသကြီးများအလိုက် MFIsအခြေအနေ ၇၉
(ဂ) ကမ္ဘာ့ဒေသကြီးများအလိုက် MFIs လုပ်ငန်းမှ ငွေချေးငှားခွင့်ရသူများ အခြေအနေ ၈၁
(ဃ) ၂၀၁၀ပြည့်နှစ် ကမ္ဘာ့အသေးစားငွေချေးဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်းများ အခြေအနေ ၈၂

အကြောင်းအရာ စာမျက်နှာ

အခန်း(၄)

မြန်မာနိုင်ငံနှင့်အခြားရွေးချယ်ထားသောနိုင်ငံအချို့၏ MFIs တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးလာမှု အခြေအနေ ၈၅
(က)မြန်မာနိုင်ငံ၏အသေးစားငွေချေးဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ တိုးတက် ဖွံ့ဖြိုးလာမှုအခြေအနေ ၈၅
(၁) ပထမဦးစွာဆောင်ရွက်ခဲ့သောကွဲပြားခြားနားသည့် လုပ်ငန်းအကောင်အထည်ဖော်သည့် အဖွဲ့အစည်းသုံးခု ၈၈
(၂) Pactအဖွဲ့၏အသေးစားငွေချေးဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ ၈၉
(ခ) ကမ္ဘောဒီးယားနိုင်ငံ၏ အသေးစားငွေချေး ဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်းများ တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးလာမှုအခြေအနေ ၉၄
(ဂ) ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံ၏ အသေးစားငွေချေးဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်းများ တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးလာမှု အခြေအနေ ၉၅
(ဃ)အိန္ဒိယနိုင်ငံ၏ အသေးစားငွေချေးဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးလာမှု အခြေအနေ ၉၇
(င) ပါကစ္စတန်နိုင်ငံ၏ အသေးစားငွေချေးဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်းများ တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးလာမှုအခြေအနေ ၉၉
The Economist Intelligenceအဖွဲ့၏ ကမ္ဘာ့နိုင်ငံ အသီးသီးရှိ Microfinance လုပ်ငန်းများကို ကွင်းဆင်းလေ့လာမှု အခြေအနေ ၁၀၁

စာမျက်နှာ စဉ် အကြောင်းအရာ စာမျက်

အခန်း(၅)

၁၄ ကမ္ဘာ့MFIsလုပ်နည်းစနစ်များ တရားမဝင် (Informal MFIs) အဆင့်မှ တရားဝင် (Formal MFIs) အဆင့်သို့ တဖြည်းဖြည်း ပြောင်းလဲလာပုံ ၁၀၂
(က) ကမ္ဘာ့MFIsလုပ်နည်းစနစ်များ တဖြည်းဖြည်း တိုးတက်ပြောင်းလဲလာပုံ ၁၀၂
(ခ) လက်ရှိ MFIS အခြေအနေမှာ မူလInformal စနစ်မှ Formal သို့တဖြည်းဖြည်းကူးပြောင်းလာလျက်ရှိပုံ။ ၁၀၅
(ဂ) India နိုင်ငံနှင့် Mexico နိုင်ငံများတွင် Informal မှ Formal (MFIs) သို့တဖြည်းဖြည်း ကူးပြောင်းသွားပုံ။ ၁၀၈

အခန်း(၆)

၁၅ ကမ္ဘာ့စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ Micro & Small-scale Enterprises (MSEs)တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးလာနေမှုအခြေအနေ ၁၁၀
၁၆ မြန်မာနိုင်ငံတွင် Small-scale and Medium-scale Enterprises (SMEs)နှင့် Micro and Small-scale Enterprises(MSEs)တို့ တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးလာနေမှုအခြေအနေ ၁၁၅
(က) မြန်မာနိုင်ငံ၏ အသေးစားစက်မှုလက်မှုလုပ်ငန်းများ (Micro & Small-scale Industries) အခြေအနေ ၁၁၆

အခန်း(၇)

၁၇ မြန်မာနိုင်ငံကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေး၊ ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု လျှော့ချရေး လုပ်ငန်းရပ်များနှင့် ပတ်သက်၍အကောင် အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်သည့်လုပ်ငန်းစဉ်များ အပေါ် သုံးသပ်ချက် ၁၁၉

အကြောင်းအရာ စာမျက်နှာ

အပိုင်း(၃)

နောက်ဆက်တွဲဇယားများကိုရှင်းလင်းဖော်ပြခြင်း ၁၂၈
(၁) နောက်ဆက်တွဲ(က) ၁၃၁
(၂) နောက်ဆက်တွဲ(ခ) ၁၄၁
(၃) နောက်ဆက်တွဲ(ဂ) ၁၅၃
(၄) နောက်ဆက်တွဲ(ဃ) ၁၆၀
(၅) နောက်ဆက်တွဲ(င) ၁၆၄
(၆) နောက်ဆက်တွဲ(စ) ၁၆၇
(၇) နောက်ဆက်တွဲ(ဆ) ၁၇၁

နိဂုံး ၁၇၅
စာရေးသူ၏ ကိုယ်ရေးအကျဉ်း ၁၈၂

ဇယား အမှတ် အကြောင်းအရာ စာမျ
၁ ကမ္ဘာ့အသေးစား ငွေချေးဝန်ဆောင်မှုအဖွဲ့အစည်းများ အခြေအနေ (Global Indicators of MFIs) (Year 2008) ၇
၂ ကမ္ဘာ့အသေးစားငွေချေးဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ အခြေအနေ (Global Indicators of MFIs) (Year 2010) ၈
၃ ၂၀၀၉ခုနှစ် စက်တင်ဘာလရှိ အဖွဲ့အစည်းအလိုက် အသေးစားငွေချေး ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ ၈
၄ PACTအဖွဲ့၏ငွေချေးဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းအမျိုးအစားများ ၈
၅ ကမ္ဘောဒီးယားနိုင်ငံ၏ Microfinance တိုးတက် ဖွံ့ဖြိုးလာမှု အခြေအနေ ၉
၆ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံ၏ Microfinance တိုးတက် ဖွံ့ဖြိုးလာမှု အခြေအနေ ၉
၇ အိန္ဒိယနိုင်ငံ၏ Microfinance Performance တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးလာမှု အခြေအနေ ၉
၈ ပါကစ္စတန်နိုင်ငံ၏ Microfinance တိုးတက် ဖွံ့ဖြိုးလာမှုအခြေအနေ ၁၀
၉ MFIs Performance Top(5)အဆင့်ရှိ နိုင်ငံများ ၁၀
၁၀ India နိုင်ငံနှင့် Mexico နိုင်ငံတို့တွင် Informal မှ Formal (MFIs)သို့တဖြည်းဖြည်း ကူးပြောင်းသွားပုံ။ (၂၀၀၈ ခုနှစ်) ၁၀
၁၁ APECအဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများ၏SMEsအခြေအနေ (Contribution of SMEs in APEC) ၁၁

အကြောင်းအရာ စာမျက်နှာ
မြန်မာနိုင်ငံပုဂ္ဂလိက စက်မှုလက်မှုလုပ်ငန်းများ တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးလာပုံ ၁၁၅
အသေးစား စက်မှုလုပ်ငန်းများ (Micro & Small-scale Industries)အခြေအနေ (ဩဂုတ်လ/၂၀၀၇ခုနှစ်) ၁၁၇
အသေးစားစက်မှုလက်မှုလုပ်ငန်း ဦးစီးဌာနမှ One Village-One Productလုပ်ငန်း အကောင်အထည် ဖော်ဆောင်ရွက်ပြီးစီးခဲ့သည့် အခြေအနေ ၁၂၄

ပုံပြဇယား အမှတ် အကြောင်းအရာ
၁ အသေးစားငွေချေးဝန်ဆောင်မှုအဖွဲ့အစည်းဦးရေ (Number of MFIs)
၂ ကမ္ဘာ့ဒေသကြီးများအလိုက် ငွေချေးငှားခွင့်ရရှိသူ ဦးရေ (သန်းပေါင်း) Number of Borrowers (In Millions)
၃ ကမ္ဘာ့ MFIsလုပ်နည်းစနစ်များ တဖြည်းဖြည်း တိုးတက် ပြောင်းလဲလာပုံ
၄ လက်ရှိ MFIsအခြေအနေမှာ မူလInformal စနစ်မှ Formal စနစ်သို့ တဖြည်းဖြည်း ကူးပြောင်းလာလျက်ရှိပုံ။